

Armand PUIG I TÀRRECH  
Rector de l'Ateneu Universitari Sant Pacià

És un motiu de goig per a tots els qui formem aquesta institució universitària constatar la continuïtat de la tasca acadèmica, iniciada fa diversos decennis, sobre Arnau de Vilanova. Els esforços mancomunats de molts investigadors han contribuït i contribueixen al coneixement d'aquesta gran figura del pensament medieval de les terres de llengua catalana. Arnau és un personatge de gran volada humana i discursiva que s'endinsà en dos camps del pensament que podrien ser considerats distants l'un de l'altre. De fet, però, no és així. Teologia i medicina es descabdellen segons dos objectius complementaris: Déu i l'ésser humà, l'esperit i el cos. En darrer terme, Arnau s'ocupa de la persona en la seva totalitat i amb això fa una aportació del tot original al pensament. D'altra banda, Arnau no tracta les qüestions teològiques des d'una aproximació escolàstica sinó que per a ell la teologia ha de ser altament profètica, és a dir, encarnada en la història i atenta als signes dels temps, que diríem en llenguatge de la teologia actual. Per això Arnau no és un visionari sinó un pensador amb visió que es planteja les grans preguntes segons un llenguatge original i una metodologia pròpia. Pel que fa a la medicina, Arnau és un investigador rigorós que s'aproxima a l'ésser humà, procurant d'entendre la seva condició de microcosmos creat per Déu i alhora sotmès a unes lleis que cal escatir i formular.

El personatge que ens ha ocupat durant les quatre trobades organitzades per a estudiar les seves aportacions, constitueix una invitació a plantejar-nos una teologia històrica i una medicina humanista i «teològica» en el sentit ampli del terme, és a dir, una medicina que no sigui purament instrumental sinó que s'arrelhi en principis substantius i alhora dotats de tota la càrrega heurística necessària. Arnau té un missatge per al segle XXI en la mesura que com l'altre gran pensador català, el beat Ramon Llull, s'aproxima a la ciència i al saber des d'una perspectiva holística, global. Aquesta és una característica comuna al pensament sorgit i practicat en les terres de llengua catalana i en el pensament català en general. Voldria esmentar en aquest punt l'aportació d'Antoni Gaudí amb la seva original síntesi de símbol teològic i arquitectura creativa, és a dir, de la pregunta sobre Déu i la pregunta sobre l'ésser humà.

La celebració de la IV Trobada Internacional d'Estudis Arnau de Vilanova ha estat una ocasió per a retrobar-nos amb el pensament d'Arnau, tant els experts en la seva teologia com en la seva art mèdica. No ha pogut assistir-hi però l'impulsor i ànima de les primeres tres trobades, el Dr. Josep Perarnau i Espelt, afectat d'una greu malaltia. El Dr. Perarnau ha contribuït a unir i reunir els especialistes en la figura del gran pensador i metge. Sense la seva tenacitat, competència i esforç, aquestes trobades probablement no s'haguessin cele-

brat. El Dr. Perarnau ha rescatat Arnau d'un cert oblit. I ho ha fet impulsant la col·lecció «Arnaldi de Vilanova Opera Theologica Omnia» (AVOThO) i amb la promoció d'una realitat acadèmica de la Facultat de Teologia de l'Ateneu Universitari Sant Pacià, destinada als estudis arnaldians en el seu conjunt, una realitat que serà integrada en el Centre de Filosofia i Teologia Medievals Catalanes. En aquest punt la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans, en les persones dels seus presidents, particularment del Dr. Salvador Giner ha de ser esmentada i és mereixedora del nostre agraïment. Al costat d'això, cal saludar la publicació de les obres mèdiques d'Arnau, «Arnaldi de Vilanova Opera Medica Omnia» (AVOMO), a càrrec d'excel·lents especialistes.

La meua enhorabona a tots els qui han fet possible la IV Trobada particularment al seu impulsor el Dr. Jaume Mensa, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona i col·laborador científic del nostre Ateneu. Augurem-nos una felicitat continuació i progrés dels estudis arnaldians en els pròxims anys.

Maig de 2022